

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Concilivm Toletanvm Avctoritate Ioannis Archiepiscopi & primatis Toletani
celebratum anno Domini MCCCXXIV. tempore Ioannis papae XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

ANNO
CHRISTI
1322.

mihi & Bertrando notario publico infrascripto factis, cum eodem Bertrando fideliter auscultavi. Et quia ipsas cum prædicto originali concordare inueni, in testimonium præmissorum me subscripsi, signumque meum hic & in fine cuiuslibet folii præsentium constitutionum vsque ad medieta-tem apposui consuetum. Et in vberiore certitudinem præmissorum, dictus dominus legatus duxit sigillum suum præsentibus foliis in filo colligatis appendi.

Et ego Bertrandus Vanchi Dechanensis Castro, clericus Treuirensis diocesis, publicus apostolica & imperiali auctoritate notarius, prædictas constitutiones, prout in ipsarum originali correcto vidi & legi de mandato, auctoritate, &c.

ANNO
CHRISTI
1324.

CONCILIVM TOLETANVM
AVCTORITATE IOANNIS ARCHIEPISCOPI
& primatis Toletani celebratum anno Domini
MCCCXXIV. tempore Ioannis papæ XX.

IN NOMINE DOMINI, AMEN.

ISTÆ SVNT CONSTITVTIONES PER reuerendum patrem & dominum, dominum Ioannem miseratione diuina Toletanum archiepiscopum, primatem Hispaniarum ac regni Castellæ cancellarium, factæ ac editæ in Concilio per eum apud Toletum celebrato anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo quarto, vigesimo primo die mensis Nouembris, qua die dictum Concilium extitit terminatum.

TITVLI CAPITVLORVM.

- I. *Vt episcopi vocati ad Concilium veniant.*
- II. *De vestibus clericorum.*
- III. *Vt clerici fructibus capell-*
- IV. *Vt nullus curatum beneficium administret, nisi ante legitime per episcopum diocesani in-*

- structus fuerit.*
V. *Vt clerici bona ecclesie filiis suis
non conferant.*
VI. *Vt presbyteri pro Missis cele-
brandis pecuniam non exigant.*

- VII. *Vt presbyteri non nisi unam
Missam in die celebrare præ-
sumant.*
VIII. *Illos qui Sarracenis subsidia
impendant, excommunicatos esse.*

P R Æ F A T I O.

Ad fructus vberes, quos in Dei ecclesia episcoporum Concilia hactenus produxerunt, conditores Canonum considerationis aciem * intendentes, prouide constituerunt eadem Concilia pro puniendis excessibus, & reformandis moribus, per metropolitanum cum suis suffraganeis annis singulis celebranda. Quod & reuerendus pater dominus frater Guillelmus Sabinensis episcopus, in his partibus apostolicæ sedis legatus, quolibet anno, vel ad minus biennio, sub certa forma fieri præcepit, vt quos ad declinandum a malo, & faciendum bonum virtutum præmia non inducunt, quadam ad hæc facienda necessitate per episcoporum diligentem sollicitudinem & suppositam vigilantiam compellantur. Nos igitur, qui desideranter in vos gerimus ipsos Canones & præceptum eiusdem domini legati pro viribus obseruare, conuocauimus prouinciale Concilium in nostra ecclesia Toletana: & intendentes potius ad obseruationem constitutionum, quam ad multiplicationem earum, sacro approbante Concilio præcipimus, constitutiones per dictum dominum legatum editas in Concilio per eum apud Vallemoleti celebrato, cum infrascriptis per nos in præfenti Concilio edictis, obseruari.

C A P I T V L A.

I.

Episcoporum negligentia, qui vocati ad Concilium venire negligunt, ex quo ecclesiastica contemnitur auctoritas, excessus remanent impuniti, & correctio morum cessat, ipsas impunitates auferre volentes, cum nos simus sub certa pœna ad celebrandum Concilium obligati, quod celebrare non possumus decenter vel vtiliter sine ipsis, præsen-

ti

ANNO
CHRISTI
1524.

ti constitutione iubemus, vt episcopi vocati ad Concilium personaliter veniant, nisi fuerint impedimento legitimo, de quo nobis fidem facere teneantur, præpediti, * secturi. Quod nisi fecerint, pœnas contra eos statutas a iure publicari & seruari faciemus, ad alias nihilo minus, sicut expedire viderimus, processuri. Et vt plenior informatio habeatur, episcopi in casu in quo sint legitime impediti, & cathedralium ecclesiarum capitula mittant ad dictum Concilium procuratores idoneos de statu propriarum ecclesiarum & diœcesum informatos.

II.

Antiquos Canones, qui in clericis superflua & inhonesta prohibent, ad memoriam reducentes, statuimus, quod nullus clericus supertunicale vel tabardum post mensem a tempore publicationis præsentis constitutionis deferat ita longum, quod si ad pedes contingat, nullatenus tamen per terram trahatur, cum hæc non honestas, sed superfluitas & indecentia censeatur. Clericus vero qui contra fecerit, supertunicale ipsum seu tabardum ipso facto amittat, per proprium, seu eius vicarium, seu officialem, pauperibus erogandum. Caueant & clerici, ne mantellos seu chlamydes nimia longitudine vocandos, nec cum chordis, & nimis longis, nec tunicarum manicas nobiliter nimis breues, ita quod brachia nuda appareant, si pœnam consimilem voluerint euitare. Quilibet etiam clericus barbam faciat sibi radi quolibet saltem mense, nec crines deferat nobiliter infra aures. Ceterum quia in partibus istis morbus detestandæ inhonestatis irre-

psit, quod mulieres quæ soldaderas vulgariter nuncupantur, intrant publice domos prælatorum & magnatum ad comedendum & alia, loquentes prava & inhonesta colloquia plerumque corrumpentia bonos mores, facientes spectaculum de seipsis: præcipimus omnibus, & maxime prælatis, sub obtestatione diuini iudicii districtius iniungentes, ne huiusmodi mulieres permittant intrare vel esse in domibus eorumdem, nec aliquid dent eisdem.

III.

Quorumdam clericorum abusum, qui fructus capellaniarum perpetuarum, seu beneficiorum, quæ ex deuotione fidelium in eorum instituuntur ecclesiis, auctoritate propria sibi appropriant, inter se diuidunt sub prætextu, quod ipsi volunt dictis capellaniis seu beneficiis deseruire, vel alias, cum de ambitionis radice procedat, & per ipsum cultus diuinus minuatur, quem desideramus augere, & ab institutione capellaniarum seu beneficiorum plurimi retrahantur, penitus reprobamus & prohibemus, expresse præcipiendo, quod huiusmodi capellaniæ, seu beneficia instituta, & de cetero instituenda, habeant iuxta ordinationem statuentium proprios seruitores. Qui vero sine licentia diocesani episcopi contra fecerint, a beneficiis quæ habent in ecclesiis in quibus hæc commiserint, donec plene restituerint quidquid contra præsentem prohibitionem perceperint, sint suspensi.

IV.

Inter episcopales sollicitudines illa debet esse præcipua, quæ versatur circa curam seu regimen anima-

ANNO
CHRISTI
1514.

rum, quæ in episcoporum potestate consistunt. Propterea ne astutia satanæ eos decipiat, propter rectorum ignorantiam vel defectum, & sanguis subditorum de eorum manibus requiratur, statuimus sacro Concilio approbante, quod nullus in curato beneficio administret, donec in eo per diocesenum episcopum institutione auctorizabili fuerit institutus, seu sibi cura commissa fuerit animarum: alioquin iure quod habebat in prædicto beneficio, non obstante contraria consuetudine, sit priuatus, priuilegiis & gratiis sedis apostolicæ semper saluis.

V.

Vt substantia ecclesiarum quæ solet per clericorum sobolem deperire, ad vsus debitos conseruetur, statuimus quod nullus clericorum bona intuitu ecclesiæ acquisita filiis vel filiabus suis det, vel conferat inter viuos, vel in testamento contra Canonum instituta dimittat; præcipientes omnibus episcopis in virtute sanctæ obedientiæ, quod iura super hoc edita diligenter obseruent.

VI.

Multa mentis amaritudine concitatur, grauique doloris aculeus perfodit mentem nostram, intelligentes, quod aliqui presbyteri detestanda & abominabili ambitione cæcati pro Missis per eos celebrandis pecuniam exigunt, & super hoc ac si velent vendere rem profanam, impudenter mercantur: quandoque etiam publice qui eas faciunt celebrari, æstimantes, vt ex eorum facto pernicioso vendunt gratiam Dei quæ in sacramento Missæ confertur, vel verius ipsum Deum qui nobis sub specie

dicti sacramenti se exhibet, pecunia posse vendi. Verum cum dictum sacramentum super omnia preciosum, sit liberaliter sicut cetera sacramenta celebrandum, districtius prohibemus, ne aliquis presbyter pro Missis celebrandis pecuniam exigat, vel rem aliam temporalem; sed grate accipiat, si aliquid per facientem Missas celebrari oblatum sibi caritatiue fuerit, absque pacto & conuentione quacumque. Qui vero contrarium fecerit, a celebratione Missæ per annum nouerit se suspensum, & alias pro tam graui excessu ad arbitrium proprii episcopi puniendum.

ANNO
CHRISTI
1324.

VII.

Nullus insuper absque causa necessitatis, excepto die natiuitatis Domini, præsumat nisi vnam Missam celebrare in die: quia valde felix est, qui celebrat digne vnam. Præcipimus etiam in virtute sanctæ obedientiæ omnibus presbyteris, quod Missam celebrent vt frequentius poterunt, & ad minus quater in anno; nisi ex causa rationabili, quam propriis episcopis notificare habeant, eos cessare contingat. Et ne præter criminis conscientiam a celebratione Missarum habeant abstinere, concedimus eis licentiam in hoc casu, si non possint commode copiam sui curati habere, quod possint alii presbytero confiteri, qui ipsos tam a minore excommunicatione, quam aliis omnibus quæ sibi confitebuntur, possit absolueri; exceptis dumtaxat casibus sedi apostolicæ & episcopo referuatis: alii vero clerici vt ostendant se ad plus teneri quam laici, ad minus communicent ter in anno; nisi de

consilio proprii confessoris duxerint abstinendum.

V III.

Quamuis contra illos qui cum Sarracenis mercimonium habuerint, vel eis aliqua rerum subsidia seu consilia per se vel alios quocumque ingenio, quamdiu inter nos & ipsos guerra durauerit, impendenda duxerint, sint a Canone excommunicationis * sententia promulgata. Quidam tamen Christiani peruerse verba dicti Canonis intelligentes, & quærentes in eis folia & non fructus, non ventur tempore dictæ guerræ ipsis Sarracenis ad terram eorumdem Christianorum venientibus vel mittentibus victualia vendere, & alia rerum subsidia impendere, credentes ex quo non vadunt, nec mittunt ad dictos Sarracenos, a sententia ipsius Canonis excusari. Nos vero peruersum intellectum & crudelitatem eorum penitus reprobantes, declaramus & volumus ipsos qui prædicta faciunt vel committunt, incurrere sententiam Canonis supradicti, quem Canonem simul cum hac nostra constitutione specialiter in cathedralibus & parochialibus ecclesiis eisdem Sarracenis vicinis frequenter præcipimus publicari.

CONCILIVM AVENIONENSE,
 CONTRA NICOLAVM V. ANTIPAPAM
 eiusque errorem celebratum tempore
 Ioannis papæ XX.

NOTA.

* *Concilium.*] Nicolaus V. Petrus Corbariensis antea nominatus, ordinis Minorum, contra Ioannem XX. (quem Ludouicus IV. a-cerrime oderat) studio & opera eiusdem Ludouici antipapa creatus
 P iij